

Dagiti Nakalasat ket Sumrek Manen iti Sona ti Napuoran, ti maysa nga Eskuelaan ket Naiplano ken Maysa a Kayo ti Agtubo idiay L?hain?

Release Date: Oktubre 12, 2023

L?HAIN?, Hawai ? i – Bayat ti panaglukat manen daytoy nga ili kadagiti annakna a lallaki ken babbai, kaaduan ti simmangpet a nagparis para iti gundaway nga agpakada ken mangsukimat kadagiti dapu.

Naannad ti pannakaorquestra ti iseserrek manen dagiti umili ken makinkukua iti negosio iti nauram a lugar. Sumaruno dayta kadagiti nainget a panagregget ti E.U. Ket ti proseso ti iseserrek manen ket umun-una ngem ti kontribusion ti US Army Corps of Engineers kadagita a panagregget babaen ti panangikakat kadagiti rugit a nadadael gapu iti uram manipud kadagiti pribado a sanikua.

“Narigat ken in-inut a proseso ngem kasapulán ti panaggaraw a buyogen ti panangaywan tapno umabante ti panagimbag,” kinuna ni FEMA Region 9 Regional Administrator Robert J. Fenton, a mangidadaulo iti federal response and recovery operation. “Kayatmi ti agbalin a sensitibo ken respetuen dagidiay nakaro ti napukawna.”

Dagiti lokal, estado ken pederal nga opisial, nga agtartrabaho a makitinnulong kadagiti organisasion a naibatay iti komunidad, ket mapan iti naisangsangayan a panagregget tapno masalaknibanda dagiti agsubsubli nga agnanaed iti L?hain?, nga adu kadakuada ti agladladingit pay laeng ken agpapaimbag manipud kadagiti uram.

Masapul ti permit para kadagiti naituding a re-entry zones. Ti salun-at ken kinatalged ti kangrunaan iti panunot idi nalukatan ti umuna a sona, maysa a lugar iti igid ti Kaniau Road, idi Sept. 25. Naiturongda iti sanikuada babaen kadagiti golf cart, dagiti nakalasat iti uram iti kabakiran idi Agosto 8 ket naitukon kadagiti naka-hood, puraw a maibelleng a jumpsuit, protective gloves ken respirator tapno mai-

FEMA

Page 1 of 5

insulate dagitoy manipud iti aniaman a dapu ken rugit nga addaan kadagiti napeggad a materiales.

Dagidiay nangpili a saan nga agkawes kadagiti mangsalaknib a terno ket nakatakderda iti kalsada ken nangiturong kadagiti boluntario manipud iti Southern Baptist Disaster Relief wenno Samaritan's Purse a mangsukimat kadagiti dapu para kadakuada. Adda met dagiti medical ken panangtaripato iti salun-at ti kababalin staff tapno mangitukon iti suporta. Bayat ti ipapanaw dagiti umili, adda lua dagiti matada.

Uray babaen ti ut-ot ken naburak a pedaso, agparang dagiti pagilasinan ti panagimbag iti intero a Maui ken iti labesna. Ginasut a milyon a dolar ti naibukbok a pilantropiko a kari ken donasion. Inkeddeng ti Hawai ? i Gov. Josh Green ti Okt. 8 kas petsa a nangrugi ti panaglukat ti Maui manen iti turismo nga addaan namnama a sumaruno dagiti trabaho. Ket dagiti espesialista ti FEMA ket ngimmato iti intero a Maui ken O ? ahu, a simmarungkar iti nasurok nga **6,200** a pagtaengan tapno masigurado nga amin a maikari a nakalasad, agraman dagidiay temporario nga immakar, ket addaan iti gundaway nga agaplikar para iti tulong ti FEMA iti didigra.

Manipud idi Okt. 11 , inaprobaran ti FEMA ken ti US Small Business Administration ti **nasurok a \$195.9 milyon** a pederal a tulong para kadagiti maikari nga umili ti Maui ken negosio a naapektaran iti uram iti kabakiran. Karaman iti dayta a bilang ti **\$165.1 milyon** a napaut, nababa ti interesna a pautang iti didigra ti SBA para kadagiti makinkukua iti pagtaengan, agpapaabang ken negosio, ken nasurok a **\$30.8 milyon** a tulong ti FEMA para iti nasurok nga **6,300** a sangakabbalayan iti Maui County tapno maibangon manen wenno matarimaan dagiti pagtaenganda. Nairaman iti dagup ti FEMA ti nasurok a **\$14.6 milyon** para iti tulong iti balay ken **\$16.1 milyon** a mangsaklaw iti dadduma pay a gastos a mainaig iti didigra kas kadagiti medical bills, kritikal a kasapulan, personal a sanikua ken pannakatarimaan wenno pannakasukat dagiti lugan.

Maysa nga addang iti panagimbag a mabalin a makaay-ayo kadagiti estudiante iti grade-school, dagiti nagannak ken guardianda ket ti natibker a panagrang-ay a maar-aramid nga agturong iti temporario a pannakasukat ti King Kamehameha III Elementary School, a nadadael gapu kadagiti uram. Inikkan ti FEMA ti Corps dagiti Inheniero a mangdisenio ken mangimaton iti pannakaipasdek ti temporary school campus babaen ti pannakitinnulong ti Hawai ? i Department of Education.

Agtultuloy a suportaran ti FEMA ken dagiti federal partners-na ti estado ken county bayat ti panagtrabahoda nga agturong iti permanente a solusion para kadagiti ubbing nga ageskuela ti West Maui.

Kabayatanna, nangipaay ti American Red Cross iti **\$11.3 milyon** a pinansial a tulong tapno matulongan dagiti nakalasat nga addaan iti dagus a kasapulan agraman dagiti nasken a kas iti taraon; dagiti agas; transportasion; pannakasukat dagiti nalagda a medikal nga alikamen kas kadagiti makina a CPAP; kasapulan iti balay ken kawes. Nangipaay met ti organisasion iti **\$44,000** a gastos iti panagbiahe iti 23 a pamilia.

Iti napigsa a panagregget, ti Nalabaga a Krus ket nangala ti mangidaulo nga akem iti panagkoordinar ti emerhensia a balay iti Kondado ti Maui. Ti county, ti Red Cross ken sumagmamano a pribado nga organisasion ket makikadua iti Konseho para iti Panagrang-ay dagiti Katutubo a Hawaii iti Programa ti Suporta ti Balay ti Mangsangaili, maysa a panagregget tapno dagiti lokal nga umili ket manglukat kadagiti agdama a pagtaenganda, reserba a kuarto wenno rental units tapno pagtaengan dagiti nakalasat. Ti programa ti piloto ket agbayad kadagiti makinkukua iti sanikua iti \$375 para iti tunggal tao a nasangaili – wenno maximum a \$1,500 iti binulan agingga iti innem a bulan. Ti panggep ket agtalinaed a sangsangkamaysa dagiti pamilia ken gagayyem ken asideg kadagiti pagadalan, simbaan ken pagtagilakuanda.

Ti FEMA ket addaan iti dua a kanayonan a kita ti temporario a balay para kadagiti aplikante ti Maui County FEMA. Iti sidong ti programa a Direkta a Panagpaabang, agbayad ti FEMA tapno maabangan dagiti residensial a sanikua nga usaren dagiti nakalasat. Iti programa a Multi-Family Lease and Repair, iyurnos ti FEMA ti panangtarimaan kadagiti pagtaengan dagiti makinkukua iti adu a pamilia a kasukat ti umanamong dagiti makinkukua a mangbalay kadagiti kualipikado nga aplikante. Ti Kondado ti Maui, ti Estado ti Hawai ? i, FEMA ken ti pribado a sektor ket aktibo nga agsapsapul kadagiti makinkukua kadagiti rental units a maibagay kadagiti pamilia ken indibidual para iti agpada a programa.

Kas paset ti narigat a tukad ti panagsubli, suportaran ti Corps of Engineers ti Maui County iti panagreggetna a mangurnong kadagiti porma ti right-of-entry manipud kadagiti pribado a makinkukua iti sanikua sakbay a mangrugi ti panangikakat kadagiti rugit ti uram. Kabayatanna, ti Ahensia ti Pannakasalaknib ti Aglawlaw ket mangbanbantay iti kalidad ti angin, mangipapaay iti teknikal a tulong para iti

panangtingiting kadagiti sistema ti danum ti publiko, ken panangikkat kadagiti napeggad a material manipud kadagiti nauram a pagtaengan a sanikua babaen ti tulong ken panangiwanwan dagiti kultural a monitor a nakabase idia L?hain?. Natingiting ken inikkaten ti EPA dagiti napeggad a materiales manipud iti dandani 1,100 a sanikua.

No dagupenna, nangipaulog ti FEMA iti 72 a mision nga annongen kadagiti pederal nga ahensia a naayaban a tumulong kalpasan dagiti uram iti kabakiran. Idi Okt. 9, nasurok a **\$510 milyon ti obligasion ti FEMA** para iti daya a trabaho. Iti daya a gatad, nasurok a **\$492.7 milyon** ti obligado para iti direkta a pederal a tulong a kiniddaw ti estado. Kaaduan iti daya a pondo – agarup **\$400 milyon** – ket napan para iti trabaho nga inaramid ti Corps of Engineers. Sabali pay a **\$17.3 milyon** ti obligado para iti suporta ti pederal nga operasion ti FEMA.

Maawis dagiti nakalasat a mangplano a mangtarimaan kadagiti nadadael a pagtaenganda a makipagkita kadagiti espesialista ti FEMA iti hazard mitigation, a sumarsarungkar kadagiti home-improvement stores iti Maui tapno ibinglayda dagiti tips ken teknik iti panagibangon.

Ket kadagiti saan pay a nagaplay iti FEMA disaster assistance, adda pay laeng tiempo. Addaanka agingga **iti Huebes, Nob. 9**, nga agaplikar iti FEMA para iti individual a tulong ken iti US Small Business Administration para iti disaster loan para iti pisikal a pannakadadael ti sanikua. Para iti ad-adu pay nga impormasion maipapan kadagiti wagas ti panagaplay, bisitaen ti fema.gov/disaster/4724.

Bayat nga umakar ti panagimbag iti maikatlo a bulanna, ti nasukatan a panagrang-ay ti nagadu a mision a mangsungbat ket mangiladawan iti kadakkel dagiti karit.

Kaskasdi maysa a pagilasinan ti namnama ti naggapu iti nalatak a 150 ti tawenna a kayo a banyan ni L?hain?, a naipagarup a kadakkelan iti kitana idia Estados Unidos. Ti patpatgen nga 60-pie ti katayagna a pagilasinan, a nakatakder iti sentro ti ciudad iti asideg ti daan a korte, ket nakaro a nadadael gapu iti gil-ayab. Agtugaw dagiti nauram a bulbulong a nakuskos iti init ken nasunog dagiti adu a puonna. Dagiti umili ken boluntario nga arborista ti mangtartaraken iti daya nga agsubli iti biag, nga inaldaw a sibugan daya ken agasan iti nabaknang iti sustansia a compost.

FEMA

Page 4 of 5

Sumagmamano a lawas ti napalabas, nagputok dagiti baro a panagtubo iti aglawlaw dagiti puon ket bintak dagiti bungoy dagiti naraniag a berde a bulong iti nadadael gapu iti apuy a canopy a mangsaklaw iti agarup kagudua nga ektaria.

Para iti kaudian nga impormasion kadagiti panagregget a mangpaimbag iti uram iti kabakiran ti Maui, bisitaen ti mauicounty.gov , mauirecovers.org ken fema.gov/disaster/4724 . Suroten ti FEMA iti social media: [@FEMARegion9](https://www.facebook.com/FEMARegion9) ken [facebook.com/babai nga](https://www.facebook.com/babai nga) .

FEMA

Page 5 of 5